

A szabadtéri játékok nemzetközi rangú városa legyen Szeged

Budapesten tanácskoztak az idegenforgalmi hivatalok vezetői

Az Országos Idegenforgalmi Tanács rendezésében újabb tanácskozást tartottak az ország idegenforgalmi hivatalainak vezetői, ezúttal a fővárosban. A tanácskozáson megjelentek az OIT és a Balatoni Intéző Bizottság képviselői is. Gács György, a Szegedi Idegenforgalmi Hivatal vezetője számolt be az értekezlet előtt a hivatalnak a szabadtéri játékokkal kapcsolatos tevékenységéről, az elmúlt két év eredményeiről és tapasztalatairól, valamint a hivatal előtt álló további feladatokról. Beszámolójában egyebek között kitért arra az egészségtelen jelenségre is, hogy egyes helyeken — kihasználva a Szegedi Szabadtéri Játékok egyre növekvő tekintélyét és népszerűségét —

a nyári szezonban helyi „szabadtéri játékokat” rendeznek különféle, s a színvonal tekintve meglehetősen vegyes értékű programokkal.

Ezek a „kis-szabadtériek”, amelyek sikeres működésüket a hazai és külföldi idegenforgalom vendégeinek felvezetésére alapozták, károsvétele és veszedelemek, mert rendkívül sokat árthatnak a Szegedi Szabadtéri Játékok reprezentatív eseménysorozatát külföldön is egyre szélesedő népszerűségének.

Részt vett és felszólalt az értekezleten Bebrits Lajos, az Országos Idegenforgalmi Tanács főtitkára is. Szegedet — mondotta többek között — a szabadtéri játékok nemzetközi rangú városává kell tennünk a következő esztendőben. Ehhez egyrészt a fő rendezvénysorozat, a játékok programjának további bővítése, fejlesztése szükséges. Másrészt azonban az eddigiénél sokkal nagyobb gondot kell majd fordítani a kiegészítő rendezvények programjának összeállítására.

Az eddigiék meglehetősen provinciális jellegűek voltak

— a továbbiakban mindinkább szakítani kell ezzel a provinciális szemlélettel, s a szélesedő külföldi idegenforgalom számára is megfelelő, igényes, nemzetközi színvonalú és nemzetközi érdeklődésre számotartó rendezvényekkel, kiállításokkal kell

a kiegészítő rendezvények programjának színvonalát nemzetközi rangra emelni.

Helyes volna — mondotta Bebrits Lajos —, ha például a salzburgi és az edinburgi fesztiválokhoz hasonlóan a kiegészítő rendezvények között a különféle kiállítások mellett

nagyobb teret biztosítanak más zatterter rendezvényeknek: koncerteknek

és színházi előadásoknak is.

Szegednek megvannak ehhez a megfelelő adottságai, csak éppen az eddigiénél jobban kell kihasználni ezeket az adottságokat.

Az értekezleten az Országos Idegenforgalmi Tanács további erkölcsi és anyagi támogatásáról biztosította a Szegedi Idegenforgalmi Hivatalt.

Igy jelentős anyagi támogatással járul hozzá a többnyelvű képes városismertető prospektus megjelentetéséhez, a június 8-án vidéken első ízben megrendezésre kerülő szegedi városismereti rejtélyverseny megtartásához, valamint az országos autós szabadtéri csillagtúra emléklapok elkészítéséhez.

DÚVAD

Új magyar film
a Szabadság Moziban

Fábi Zoltán filmjett úgy tartjuk számon, mint művészeti életünk eseményeit, melyek nemcsak itthon, de a külföldi országokban, s a fesztiválok során széles érdeklődést és megérdemelt sikert váltottak ki. A körhinta, a Hannibál tanár úr, az Édes Anna című filmek rendezője most új paraszti drámával jelentkezik, amelyet a legutóbbi Cannes-i nemzetközi filmfesztiválon is sikerrel vetítettek. A film a nemrég elhunyt Sarkadi Imre alapnovellájára épült, s negatív hőst állít a történet középpontjába. Az individualista, csak saját vágyait és indulatait követő Ulveczki tragédiáján keresztül a típus korszerűtlenségét s a szocialista közösség erejét sugározza felénk kivételes művészi erővel.

A rendező a költői szimbólumok s a belső indulo-

tok gazdag, megfogó erejével állítja eléünk hőseit, fokozatosan bontva ki a drámát.

Ulveczki pusztulásának törvényszerűen be kellett következnie, mert élete a nyers erőszakban, a semmit el nem ismerő szabadosságban, a »mindent szabad« embertelenségében merült ki. Egykori szerelme, Zsuzska lövi le, mikor a férjráront az immár férjes, tiszta há-

drámai anyagot biztosan kezelő művészi munkája végigkíséri a film minden jelenetét, s kiegészül a színészek, elsősorban Ulveczki alakját megformáló Besenyei Ferenc robusztus játékával. Egy-egy szemvillanásával, mozdulatának kifejező erejével valóban féltelmetessé s egyben taszítóvá mintázza azt a figurát.

Az írói, rendezői munka egyetlen negativuma, hogy a



Jelenet a filmből: Ulveczki és Zsuzska (Besenyei Ferenc és Medgyesi Mária)

zasságban élő asszonyra. Ulveczki halála a film eszméi szándékát példázza s a közösség, az emberiség törvényével szembenállás szükségességét végig emeli a társadalmi szimbolika magasságára.

Fábi rendezői művészete a képek lehetőségeivel az érzelmek teljes gazdagságát képes kifejezni: egy virágot tartó lány-kéz, s a képet aláfestő ének elégséges, hogy Zsuzska őszinte, tiszta szerelméről meggyőzze a nézőt. A filmen végig kíséreljük a rendezői munka tudatosságát, gazdagságát, a színészi játéka, a táj és környezeti harmonikus egységét. Fábi magas színvonalú, a

pozitív emberi tulajdonságok azonos drámai írásban és megjelenítő fokon nem képesek szembenállni Ulveczki s így a dialógok viszik a jelentősebb szerepet motíválusukban.

Zsuzska szerepét a szép s tehetségében teljesen érett Medgyesi Mária játssza, akit először a Hintónjáró szerelem főszerepében, majd a Tettes ismeretlen c. film-ben láttunk.

Igen jó színvonalú, érzékelés alakítását nyújt Bitskei Tibor Gál Jani szerepében. Mellette Barsi Béla, Siménfalvi Sándor, Bodrogi Gyula színészi játékát kell kiemelni.

Versenyezzünk a 30 mázsás kukoricatermésért!

Az ambrózfalvi Dimitrov Tsz KISZ-munkacsapata versenyre hívja ki Csongrád megye valamennyi KISZ-munkacsapatát és egyidejűleg benevez az országos kukoricatermesztési versenybe. A benevezéssel vállalja, hogy a tisztázott munkacsapat 15 hold gondjaira bízott kukoricaföldön átlag 30 mázsá májusi morzsolts kukoricát termel, összesen tehát 450 mázsát.

Ezt az eredményt az őszszel mélyen szántott, frissen trágyázott talajban legalább

háromszori kapálással és a tőszám helyes kialakításával kívánja elérni.

A szükséges ritkítást úgy végzi, hogy egy holdon 22—23 ezer tővet hagy meg.

Egyidejűleg felhívja valamennyi KISZ-szervezetet, hogy minél többen csatlakozzanak a versenymozgáshoz a többtermelés érdekében.

Nagy Sándor
KISZ-titkár

Tuska György
munkacsapatvezető

Eichmann és cinkosainak SZEGEDI BÚNEIBÓL

V.

LÁNGOK
AZ ÉJSZAKÁBAN

— Eg a Back-malom!... — Eg a Back-malom!... — cikázott végig a februári éjszakában a hír láthatatlan stafétája. Szírenázó tűzoltóautók száguldoztak, riadóztató rendőri alakulatok, detektívek gépkocsija fékezett sebes hirtelenséggel a fénybeborult malom körül. Százszázötven méter magas lángnyelvek táncoltak a kétemeletes raktárpépület fölött és már messziről perzselték az összeszaladt tömeget és a

megriadt, szimatoló rendőröket, detektíveket.

— Eg a Back-malom!... — Eg a Back-malom!...

Sisteregett, ropogott a hatalmas raktárban összezsúfolt háborús tartalék, s a tűzoltók tehetetlenek voltak a tűz elemével szemben. A feltörő lángok yörörsre festették az éjszakai eget és messzire ellátszottak, mint Tell Vilmos hegytűzei.

— Vajon ki tette? — kérdezték egymást a tömegben összevillanó szemek.

— Alljon elő a gujtogató! — rikácsolták a raktár összeterelt dolgozói körül a detektívek és a fegyveresek. Vizsgálgatták, méregették az egyformán fáradt munkásarcokat.

— Te voltál, disznó! — bökött rá egyikükre Buócz főkapitány, aki személyesen vezette a nyomozást.

— Kérem, én itt vacsoráztam a többiekkel...

— Akkor te voltál, bitang!

— förmédt a másikra.

— En nem lehettem, kapitány úr, tanú rá itt mindekit...

— Majd vallotok ti, koszos banda! Vallani fogtok! Kommunizták, szociáldemokraták, szerveztetek kilépn!

Senki nem mozdult.

— Nincs köztetek ilyen? Mi? Majd meglátjuk. Gyérünk az egész a kapitányságra!

Valóban nem volt közöttük sem kommunista sem szociáldemokrata. Munkások voltak azonban valamennyien, akik nem Balog Anyos, Ernyei főorvos, Karácsonyi Guidó vagy Ketting módján fogadták a háborút és a fasiszták gyilkos előretörését. Munkások, akik nem akartak szállást adni a közelgő nyilas rezsimnek és a német hadseregnek. Ösztönös ellenállók voltak.

A város urai biztosra vették, hogy nem véletlen tűzesetről volt szó és ez a februárvégi esemény csak olaj a hamu alatt szunnyadó parázsra, amit ezer veszély között is élesztget az illegális kommunista párt. Éjjel napra keresték hát a tettest, hatalmas apparátussal nyomoztak, míg kiderítették, hogy Ördög András somogyitelepi lakos hiányzott a vacsorázó munkások közül, csak ő lehetett a tettes.

Szigorúan vallatásra fogták a kis fekete, ráncos képű öregembert.

— Kik voltak a társai?

— Magam tettem...

— Kik biztatták fel?

— Senki nem biztatótt...

— Hát akkor miért tette?

— Sokat küszködtem, fáradtam, nékülöztem eddigi életemben... Hat gyerek kéremni otthon... Soha nem volt pihenésem és most a háború szívja a véretem... Ezért... ezért tettem... a gyomorregető lekváros kenyérről, amit csak egyszer vált föl egy héten tettemke szalonna... ezért tettem...

— Ne beszéljen mellé! Ettől nem fordul jobbra a sora!

— Tudom... nem is vártam én a magam hasznára semmit... de tán ezzel is kevesebb ideig tart a háború...

Igen, Ördög András tizennégymilliót érteket ütött el a háború anyagi tőkéjéből.

★

— Halló, rendőrség, rendőrség? Itt a katonai parancsnok az újszegedi szöveggyárból... Segítséget kérek, halló, segítséget kérek, ég a kártoló... a tettes még itt lehet... a kártoló... igen, az ég...

Ez az izgatott telefonjelenés napokkal a Back-raktár leégése után futott a dróton. És újra szaladt az egész detektívestület, Pintér csoportvezetővel és Buócz főkapitánnyal együtt.

— Valami szervezett banda... szíszeggett Buócz az autóban.

— Majdcsak szállara jutunk... — bizakodott Pintér.

— Házkutatást minden gyanús személynél, különös figyelemmel a kommunistákra! Az ilyeneket kizavarni, kitiltani a gyárból! A többi szigorúan megfélemlíteni. Ez már nem babra megy! Megértette Pintér?

— Igenis, főkapitány úr!

A tűz előtti estén a gépműhelyben dolgozott Bodnár Lajos asztalossegéd is, akiről tudván tudták, hogy kommunista. Reggel, mikor bement munkahelyére, egyenesen a katonai parancsnok szobájába cipelték.

— Hogy került maga egyáltalán ebbe a gyárba? — förmédt rá a katonai parancsnok.

— En itt dolgozom... tessék nézni, itt a gyári igazolványom...

— Ide azt az igazolványt! Ide többet be nem teszi a lábát. De lássuk csak, miért tett gyűjtöt a gépek alá?

— Nem tettem...

Bodnár Lajos valóban nem tudott semmit a tűzről. Mégis, míg a gyárban egész nap vallatták, otthon a házkutatók feldúlták a lakását, s mint előző fejezetből már tudjuk, az első között került rá a Buócz kapitány által szignált internálási listára április első napjaiban.

★

E kis visszpillantás után ismét lássuk a nyílt német fasiszta megszállás idejének napjait...

A kommunisták után ez időben hamarosan sor került az Eichmann-akció totális végrehajtására. Eichmann más országokban szerzett tapasztalatai alapján és magyarországi szolgálata, hőhersegéideinek lihegő, vért kíváló bosszújától vezérelve 1944 április-májusban készült el a teljes és részletes terv. Gyorsfutárok vitték az ország minden nagyobb városába a milliók haláláról szóló fasiszta »végrendeletet« — »szigorúan bizalmas« felülbélyegzéssel. Így került Szegedre is Baky államtitkár rendelete, amely nem egyéb volt, mint a sántáni terv, »a zsidókérdés gyakorlati megoldásának« végrehajtási utasítása.

A rendeletet Tóth Béla h. polgármesternek küldték egyenesen és személyesen, de a gyors intézkedésnek Tuska Sándor főispán úr is nyomatekót adott, olyformán, hogy kijelentette hivatali alattvalóinak:

— Ha a gettó határidőre nem készül el, keresztül gázolok rajtatok!

A helyettes polgármester félrevonult a rendelettel, hogy felkészüljön annak ismertetésére az illetékesekkel, és annak alapján kinek-kinek kijelölje a végrehajtás szempontjából elsőrendűen szükséges feladatát. Piroskék ceruzát fogott és nagy figyelemmel aláhúzgálta a fontosabb részeket, majd megnyomta a polgármesteri csengőt.

Titkára nyitott be hozzá, utasítására várva.

— Reggelre kérem ezeket az urakat a nagy tanácsterembe! — nyújtott neki át egy terjedelmes listát, majd miután intésére hivatalnok el távozott, magában rendezni kezdte másnapi tájékoztató előadását.

(Következik:

»SZIGORÚAN BIZALMAS«)

Magdában kiissé felengedett a félelem, a bizonytalanság, ami az előző percekben, negyedórakban összeszorította torkát. Hiába, a sógor aranyos ember, bár nem találkoztak azóta, hogy — rokoni szálak fűzik őket össze, a tegezödést is most izlelgetik, de hát kettejük között mindig zavartalan, őszinte barátság élt, s ez töretlenül a régi.

— És Feri? Hetek óta nem sokat hallunk róla. Illetve... Iván tud egyetmást, de ő meg nem beszél...

Alig jutott el a tudatáig ez az új név: Iván. Annyira nem, hogy meg sem kérdezte, ki ez az Iván.

— Feri Pesten van... A dolgok legközepeben.

— Ezt gondoltam.

— Igen, ott...

— És te vele voltál?

— Nem. Tudod, hogy én Sz-on tanítok szeptember óta.

De most, hogy ez a... ez a forradalom van... Pár napja felvittek Pestre...

Beérték az udvar aljában álló lakásba. Senki sem volt otthon.

— Valahova elszaladhatott Emma, látod, a rádió nyitva, egész nap ezt hallgatja... Te, Magdám, tudod, hogy mi van?

— Hogyhogy mi van?

— Onnan jössz, és nem tudod?! Ma hajnal óta az oroszok formális háborút viselnek ellenünk. Állítólag két kormány is van. Kádár János, aki eddig a Nagy Imre-kormány volt a tagja. Nagy Imre a másik főnök. S most talán bosszúból, azért, hogy Nagy Imre kimondta a semlegességet, megindult a szovjet hadsereg...

Magda szeme előtt képek ugráltak, füleben hangok dübörögtek: a hajnali ágyúzás zaja a Mórész Zsigmond kör téren... A három repülő, a felborult teherautó a halott sofőrrel.

Kimerülten dőlt egy rekamiéra.

— Bocsság meg, vissza kell mennem!... Majd jönnek nemsokára.

— Légy szíves, halkítsd le a rádiót, nagyon fáradt vagyok!

— Vesd le a cipőd, s aludj!

— Nem, jó így!...

De amint egyedül maradt, lerúgta a cipőjét, végigfeküdt azon pillanatban már aludt is.

Hét óra felé ébredt Emma hangjára.

— Hát te? Te meg egyedül jöttél? Azt a gézengúz uradat hol hagyta?... Bár ahogy hallom, most végre megemberelte magát...

Megemberelte magát? Ez nekik »megemberelés«? De szóhoz nehezen jutott, s akkor sem hosszú időre, mert sógoránéje tele volt, mint a színültig megtöltött hordó, amelybe valamilyen láthatatlan nyílason át folyvást töltik tovább a folyadékot, s amely így állandóan csordultig van.

— Különbön jó, hogy eljöttél abból a pokolból. Mondják, hogy az oroszok árulást követtek el, ígértük ellenére csakúgy dobálják be Csapnát az újabb és újabb csapatokat. Jobb most minél tovább Pesttől. Az a hebrencs Feri is veled jöhetett volna. Még valami baja esk.

(Folyt. köv.)